

Пшъэрыйхэм ягъэцэкіэн

АР-м иминистрэхэм я Кабинет планернэ зэхэсигьоу тыгъусэ
иагъэм тхъамэтагъор щызэрихъагъ Адыгэ Республикаем и
Лышъхъэу Къумпыл Мурат.

Республикэм ипащэ блэкыгъэ зэхэ-
сыгъом къыщигъэнэфагъэ шъэрыйхэр
зэштохыгъэхэ зэрхъуяа тегущыагъэх,
шъольырим игъэцэкіэн хэбзэ къулы-
къухэм непа анахъэу аналэ зытырагъэ-
тын фэе лъэнокъохэр агъэнэфагъэх.

Бюджет ахъщэр шуагъэ къытэу гэ-
федэгъэнэир, социальна шъэрыйхэр
зэрифешуашэу гъэцэкіэгъэнхэр юфыгъо
шъхъаэу щытыгъэх.

Адыгэим финансхэмкэ иминистрэу
Долэ Долэтбий къызэриуагъэмкэ, 2018-
рэ ильясым имэзи 5-у пыкыгъэм ре-
спубликэм изэхэубытгээ бюджет сомэ
миллиарди 5,3-рэ къихъагъ. Блэкыгъэ
ильтэсмымыш фэдэ иуахътэ егъэшпа-
гъэмэ, хэбзэлахъ юкъи мыхбэзэлахъ
хахъохэр проценти 104,2-м къехъагъ,
планыр проценти 103-къэ гъэцэклагъэ
хъугъэ.

Анахъэу аналэ зытырадзэгъэ лъэн-
хъохэм ашыщ социальна псэуальхэм
яшын пэуухъащ мылькум игъэфедэн.
Гүшүйлэв пае, къалэу Мыекъуапэрэ
Тэхъутэмъыкье районынрэ аашашыщ
къэлэцыкыл ыгыгыпэхэм афытэгъэпсэхъэ-
гъэхэ тхъильхэр агъэхъазырыгъэх, муни-
ципалитетхэм зээгъыныгъэхэр адашы-
гъэх. Культурэм и Унэ къуаджэу Фэдэ
щышигъэнэим епхыгъэ шъэрыйхъыр

зэрифешуашэу агъэцакъ. «Къоджэ
псэуплэхэм зыпкь итэу хэхъонигъэхэр
ашынхэр» зыфилорэ программэу 2014
— 2017-рэ ильясым ыкъи 2020-рэ ильяс-
ым нэс планым къыдхэлъятаагъэу ар
агъэпсэйт. Объектыр ильяси 3-къэ
ашынэу агъэнафа. Аш зэкъэмки сомэ
миллион 61-рэ пэуагъэхъащ. Къихъащ
тхъамафэм Тэхъутэмъыкье район гупчэ
сымэджэшым илээзэлэ корпусыкъэ къы-
зэуухынэу щыт.

— Мэхъанэшко зиэлэ псэуальхэм
гъэцэкіэжынхэр яшылгэгъэнхэм ыкъи
къэу шыгъэнхэм япхыгъэ юфыгъохэр
зэштохынхэ тльэкыгъ. Ау тапэкъэ ты-
пльээзэ юф тшлэнтэ тыпльын фэе.
Тапэкъэ дъэцэкіэшт проектихэм апэу-
хъащт юфкур къызыдкыщт лъэнокъохэр
дгъэнафхээзэ шъэрильхэр зэштохынхэ
фэе. Ар дъэцэкіэшт пас федеральна
гупчэм нахъ чанэу юф дэтшлэн, бюджет
ахъщэр шуагъэ къытэу дгъэфедэн фэе,
— къыуагъ Къумпыл Мурат.

Шъэрыйхэр гъэцэкіэгъэнхэмкэ амал
тедзэхэр, илэцэгъянхэр зэрэшьиэхэр
республикэм ипащэ къыуагъ. Аш хэхъэх
хъакулахъ дисциплинэр гъэлъяшыгъэ-
нээр, «Бережливое правительство»
зыфилорэм къытырэ амалхэр гъэфедэ-
гъэнхэр. Мэхъанэшко зиэлэ юфыгъохэм

ащыщ информатизацием хэхъонигъэхэр
ышынхэр. Мынгээ юфшленым джыри
нахъ шуагъэ къытынным фэшл кадровэ
унашохэр ашыгъэх. Цифровой эконо-
микэм илофыгъохэмкэ АР-м и Лышъхъэ
иупчэжъэгъоу Шы Заурбек агъэнэфагъ.

Къумпыл Мурат къызэрэхигъэшгъэу,
инвестициихэм альэныкъохэ шъольырэ
хъопсагъо щытыннымкэ анахъ мэхъанэ-
шко зиэлэ транспорт инфраструктурэм
хэхъонигъэхэр ышынхэр ары. Респуб-
ликэм игъэцэкіэн хэбзэ къулыкъухэм
яшьшерильхэр зэрифешуашэу зэрээ-
шуахыхэрэм, федеральна гупчэр илээз-
эгъу къазэрафхэу гупчэр яшуагъэкъэ гъо-
ту гупчээ инхэм яшын пэуухъащт
мыльку мымакъэ регионым къылэхэгъэ.
Аш даклоу муниципалнэ мэхъанэ зиэлэ
гъогхэм ягъэцэкіэжыни янэлэгъэгъу
рагъэхэ зэрэмхъяштэр АР-м и Лышъхъэ
къыхигъэшгъэгъ. Ар зэштохыгъэ
зэрэхъурэм бэкъэ елтыгъ цыфхэм
ящылэкъэ-псэуки зыфдэштэр.

ТХАРКЬОХЬО Адам.

Чанэу хэлэжъагъэх

Партие «Единэ Россиям» пэшоры-
гъэш мэкъэтынм икэуххэр Адыгэим
щызэфихысыжыгъэх.

Партием иреспублике гъэцэкіэн
комитет къызэртигъэмкэ, Мыекъуапэ
щыщ хэдзакхохэм япроцент 12-м ехъумэ
амакъэ атыгъ. Партием иреспублике
гъэцэкіэн комитет ипащэ Афшэгъэ
Рэмэзан зэрэхигъэунэфыгъигъэмкэ,
нэгырэ миным ехъумэ амакъэ Интер-
неткээ атыгъ.

Аш дэгьюо къегъэльягъо пэшорыгъэш
мэкъэтынмкэ шэпхъакхээм яшуагъэ
къызэрэхигъэгъ.

— Пэшорыгъэш мэкъэтынм икэ-
уххэм атэту партие «Единэ Россиям»
ыцэкіэн кандидатхэу 2018-рэ ильясым
ионыгъо къээ Советын ихэдэйнхэм
ахэлэжъэштхэр агъэнэфэштых. Чынгээ
кои 10 пэпчь партийнэ спиксэмкэ нэбы-
ри 3-м нахъ мымакъэ ыкъи зы мандат
зиэлэ кой пэпчь кандидат зырыз къагъэ-
лэгъошт, — къыуагъ Афшэгъэ Рэмэзан.

2018-рэ ильясым Урсынэ Федерацием
ишьольыр 52-мэ хэдэйн 82-рэ ашыкшошт.
Шьольыр 26-мэ ашьшэрэзэхэр зе-
зыхъащтхэр, шьольыр 16-мэ — хэбзэгъэ-
уцу зэлүкхээм ядепутатхэр, шьольыр
12-мэ — административэ гупчэхэм яд-
епутатхэр, шьольыр 8-мэ — администра-
тивэ гупчэхэм ялашхэр ашыхадзыштых,
чынгээ зыгъэйорышэжынымкэ къулы-
къухэм хэдэйн юфхъэбээ 16 ашыкшошт.
Джащ фэдэу зы мандат зиэлэ хэдэйнэ
койхэм Къэралыгъо Думэм идепутати 5
и палъэм къынэ ашыхадзышт.

Лагерь 22-рэ къызэлахыгъ

Мэкъуогъум и 4-м къыщегъэжъагъэу
и 30-м нэс Мыекъуапэ иеджапхэхэм
янахъыбэм гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъэ
лагерьхэм юф ащашишт.

Еджэпэ 22-м къащызэлахыгъ
хэхэм къэлэеджэкъо 1297-мэ
защагъэпсэфышт. Къээ адми-
нистрацием къызэрэшцауагъэм-
кэ, ар гъэрекъо зызыгъэпсэфы-
гъэм нахъ.

Къэлэцыкылхэр мафэм тло
агъэшхэштых, къалэм ичынгээ
зэфэшхъаффхэр къараагъэху-
хъаштых. Зыгъэпсэфыгъом тэ-
фэшт ахъщэр республикэм ыкъи
муниципалнэ бюджетхэм къа-
тупшыгъ.

— Мафэрэ зыдэшыгъэштхэ
лагерьхэм къэлэцыкылхэм дэгьюо
защагъэпсэфыннымкэ, япсау-
нагъэ агъэптигъэнимкэ амал

Сурэтыр йашынэ Аслын тырихыгъ.

(Тикорр.).

Музейм икъэгъэлъэгъонхэр

ПКЪЫГЬО ПЭПЧЬ УЗЫГЭПЕЩЭ

КъокыпIэм щыпсэухэрэ лъэпкъхэм яискусствэхэмкIэ Къэралыгъо музееу Москва дэтым ифонд къыхахыгъэ тарихъ пкъыгъохэр Мыеекъуапэ къышагъэльягъох.

Къушхъэтх гъогухэр. Гималаи исурэтхэр. Культурэр зэхэх-пхъагъеу, зыкыныгъэ хэлъеу къызэрбэгъэльэгъон пльэкъыт амалхэр зэтэгъашшэх. ИскусствэхэмкIэ Къэралыгъо музееу Мыеекъуапэ дэтым ипащэу Кушу Нэфсэт, суретыши цэрылиу Бырсыр Абдулах, нэмикхэм къызэралуагъеу, тарихым ехылIэгъэ пкъыгъохэм узыгъепащэ. Аччым, мыжъом, фэшьхъафхэм ахшыкыгъэ суретхэр ядэхагъе изакъоп бгъэлъапIэхэ зыкыпшоигъор.

Гималаи икъушхъе гъогухэм лъэпкъым итарих къагъельягъо.

Гималаи игупчехэм ашын къэралыгъошоо Китайр. Тибет хырыхъхэм фагъадээ, къыралопIэштэм шIэнгъэлэжхэр егувшысэх.

Къушхъехэм уащызеклониыр къин, арэу щытми, къызенүнкынхэм фэшI амалхэр къызэрбгъотыщхэм уегупшысэ. Къушхъэ дэкыпIэхэр дахэх, уялпъызэ зэгъэшэнхэр ошых. Я XVIII-рэ лIеш-

гъум Тибет тепльэу илагъэхэр, цыфхэм ящылакIэ зыфэдагъэр сурэтхэм, пкъыгъохэм къагъэльягъох.

Тахтэхэм нэр пIепахы. Ары, аш фэдэ тахтээм исынэу зытефэрэц цыф баеу зэрэцгытим гу лъютэ. УтхамыкIэу, уигъот макIэу аш фэдэ пкъыгъо уиунэ ибгъэуон пльэкъытэп. Буддэхэм япсэукIэ нахь къахэщи. Зыкыныгъэ ахэль, зэгурэох. Аш фэдэ щылакIэм инэпээпль суретхэр гъэшIэгъоных. Мыжъожьехэм ахшыкыгъэ пкъыгъохэр ятепльэкIэ дахэх. Буддэхэм яискусствэ иживопись зэ-

мылIэужыгъо пкъыгъохэмкIэ къаIуатэ. Скульптурэм нахь фэшагъехэм яIэпIэсэнэгъэ дунээ шэпхэ лъагэхэм адештэ.

Ем пэшүеукIонхэм фэшI къамэхэр ашыях. Къэгъагъехэм гумикъэбзагъэ къызэуахы, шушаIгъэм уфащэ. Гүнджэм, псым, фэшьхъафхэм ясурэтхэр гурыло-

хэр къэтэджых. Сыда арэущтэу зыкыашыгъэхэр?

Шэн-хабзэхэм язехан Ioof шхъяIэхэм ахальтыэ. Индием, Непал, Китайр, фэшьхъафхэм ашыпсэухэрэ лъэпкъхэм яунагъохэм шэн-хабзэхэр гъэшIэгъонэу ашызерахъэх. ХэкIыпIэу нэбгыре пэпчъ къыгъотырэр

Къирэ суретыр зыми фэмыдэу агъэпсы.

Пкъыгъо 200 фэдиз Мыеекъуапэ дэт музейм къышагъэльягъо. Сурэт е IешIагъэ пэпчъ шхъяIафэу укытегущыIэнэу уфржээмэ, къэбар гъэшIэгъонхэм уальыIэсющт. Музейм щыпльэхэр, щызэхэпхырэр шIукIэ къытэжкыщт. Диным, шэн-хабзэхэм яхылIагъехэу узэлпъыхэрэм уагъэгъуазэ. Къэгъэлъэгъониыр бэдээгъум и 7-м нэс музейм ѢыкIошт.

ЕМТИЛЛЬ Нурбай.

Суретхэр музейм къышытхыгъэх.

гъошIух, куоу уагъэгушысэ. Гүнджэм уиплъэмэ сыда пльэгъунэу узыфаер? Шъэжкыиехэр IонтIагъэх, гъэшIэгъонэу ауфагъэх – аш фэдэ пкъыгъохэри къахэгъэзых, икIёрыкIэу упчIэ-

зыми фэмыдэмэ нахьышуа?

Буддэхэм ядин живописьм къызэрэшылIагъорэм, унагъом щагъэфедэрэ пкъыгъохэм уямыззэшэу уяплы. Аччым е мыжъор жъгъеу акъутэшь, аш хашы-

УШЭТЫНХЭР АКЛУХ

БзэджэшIагъэ зезыха-гъехэм пшъэдэкIыжь зыщарагъэхырэ колониеу ИК-2-м пчыхъэ еджапIэу хэтым къутамэхэр ашырилэх ИК-1-м ыкIи КП-3-м. 2017 – 2018-рэ ильэс еджэгъум ахэм пшыныжь зытель нэбгыри 134-рэ ашеджагъ.

Урсые хэбзэгъэуцугъэм къызэрэдилтыртэрэмкIэ, пшъэдэкIыжь зыщарагъэхырэ колониехэм ашыригъхэу зынъыбжь ильэс 30 мыхыгъэхэм гурьт гъэсэнгъэ зэргэгъетынэу амал яэн фае. Ау ильэс 30-м ехъуягъэхэм ыкIи апэрэ, ятонэрэ купым къыхиубытэу сэкъятныгъэ зиэхэм я 9-рэ классыр ежь яшIоигъонигъэкIэ къауухын фитых.

Колонием хэт еджапIэм чIэсхэм экзаменхэр зэрэтишт шIыкIэр ежхэм къыхахынэу фитынгъэ я. Аш фэдэу я 12-рэ классыр къезуихъэрэм ЕГЭ шIыкIэм тетэу акIунау къыхахыгъ ыкIи аш тетэу урсыбзэр жъоныгъуакIэм и 30-м атыгъ. Пшыныжь зытельхэм экзаменхэр тапэкIэ зэрэтиштыгъэхэм фэдэу атхых, ау а тыкIэр, амал зэрилэкIэ, ЕГЭ шIыкIэм тетэу агъэпсы.

Мыгъэ еджапIэм къычIэкIырэ нэбгыри 8-мэ шIокI имыIэу урсыбзэмэрэ хьисалымрэкIэ экзаменхэр акуштых, ахэм анемыкIеу обществознаниемки географилемки ушэтынхэр атынхэ фае.

(Тикорр.).

МЭКЬУМЭШ ХЪЫЗМЭТЫР

«ГУБГЬОМ И МАФ-2018»

Лэжыгъэ лъэпкъышIухэм якъыхэхынкIэ гупчэу П. П. Лукьяненкэм ыцIэ зыхъэу гъунэгъу Краснодар краим итым джырэблагъэ губгьом и Мафэ фэгъэхыгъэу семинар щыкIуагъ. Адыгейим икIыгъэхэр АР-м мэкъу-мэшымкIэ иминистрэу Юрий Петровыр, Адыгейим имуниципальнэ образованихэм мэкъу-мэшымкIэ якъулыкъухэм япашэхэр, министерствэм иоофышIэхэм ашыщхэр, мэкъу-мэшым епхыгъэхэ къулыкъу ыкIи ведомствэ зэфэшхъафхэм ялIыкIохэр, фермерхэр аш хэлэжъагъэх.

АР-м мэкъу-мэшымкIэ и Министерствэ тызэрэшигъэзагъэмкIэ, лэжыгъэ лъэпкъышIехэр генетическу зэрэзэтекIыхэрэм тегушигъагъэх, нахь куоу нэуасэ зафашыгъ. Бжыхъэсэ коц, тритикале, хъэ, гъэтхэсэ горох лъэпчъ зэфэшхъафхэу ыкIи къимафэм чыгум хэлъын зыльэкIырэ горох лъэпкъхэу

ушэтыпIэ шьофхэм ашахальхъагъэхэр семинарим хэлажъэхэрэм къараагъэлэгъугъэх, ахэм уазэрэдэлэжъэшт шIыкIэхэм нэуасэ афашыгъэх.

Лэжыгъэ лъэпкъышIэу къежъэхэрэм нахь куоу нэуасэ зафэшшымэ, ахэм шуагъэу ахэлъыр, лэжыгъэ бэгъуагъэ къатынхэм фэшI уазэрэдэлэжъэшт шIы-

кIэхэр, узэу къахахъэхэрэм, нэмикIеу зиягъэ языгъэхырэм узэрэбэныштыр зэбгъэшIэн, о уичыюлс, уичыгу къякуштыр къыхэхын амал уиэ зэрэхъурэр министерствэм къышыхагъэшыгъ.

(Тикорр.).

Бзыльфыгъэ къэлэмьир

Иусэ макъэ псынэкіэчъ Іушъашъ

Мы дунаишхом зыгорэм фэмышу цыиф кытхөвэрэп. Джарэу Тхъэр гукэгъуш! Ау сэнэхьат къодьеу, Іэнатлеу щымытэу, гупшицэн-усэн насыпир аш зыфишырэр зырыз дэдэх. Ахэм ащыш адигэ бзыльфыгъэ тхаклоу Хъакъунэ-Хъуажъ Заремэ.

Ильэс пчагъэ хъугъэ зысшерэр, аэрэ творческэ егъэжъэпэ-льбэекъу фэххугъэр лээпкъ гээзету «Адыгэ ма-къэр» ары. Лэжэктю-мэкъуме-щыше унагъо къиххугъэгъэ Заремэ гурыш үуплагъэр къетэкъокыгъ. Нэжгур – ылтэгъути, зэхихыгъи цэу ахэлтыр къахихэу.

Гээтхээп мазэм и 14-м, 1964-рэ ильэсным Заремэ къеххугъ. Ишынэгъэ гьогу иныдэльфыбээ щызыиутигъэ къодьеу, куцфэххугъ. Жабээ үуль, ыбзэ занкэ. Сыдигъокы къытому штоигъор къыбгурьоу, мэхъанэ илэй, зэхэгүүгүүгъэу ыгъэпсынр фызшоокы.

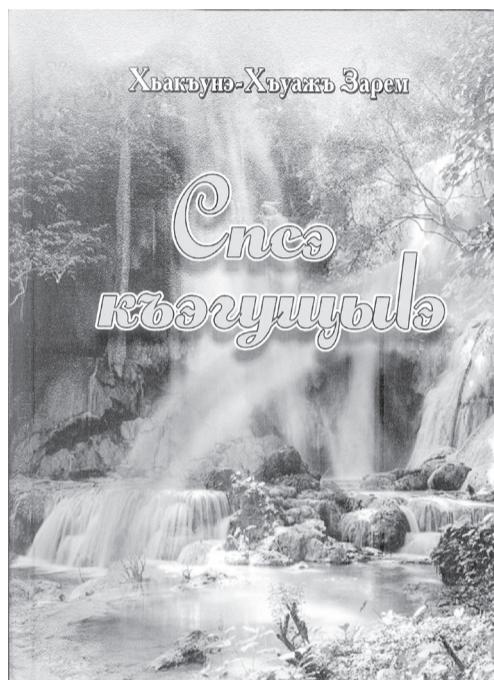
Ары. Заремэ ежъ Тхъэм къиххугъаэу хэль тхэн-гупшицынр, ашкэ тхыльеджэхэм агуи ешэфы. Зэхипцэрэп, ехъомэ, ебзэу пынээвхэрэп; къытому штоигъор ышхъэрэ ылсэрэ атешыкыгъэу къыфэкю, джа-щыгъум етупшыгъэу матхэ. Къыгъашагъэр бэшхоп, ау сабынжээп. Акыл уцуగъэ чьепхыгъэккэ гум штоигъори, псэр зыпаплэрэри къытому амал ыгъотыгъ. Ильэс 25-м къеххугъээ зытхэрэм, псынэ зытлырэм фэдэу, Хъакъунэ Заремэ ытхыщтым, аш кулкы фишьыщтым афэсакъэу, зышхъамысъжъэу гущыи зафэм, шуашшом, шынпкъэм лъэхъу ыкы лъэкю, къегъоты псэ зыптыр.

Инэрэ усэхэр «Адыгэ ма-къэм» ыкы журналэу «Зэ-къошнагъэм» къащихиутыщты-

Заремэ иусэ ма-къэ псынэкіэчъ Іушъашъэм фэд, узлэпешэ, уегъэ-даю, уегъэгу-пшысэ.

гъэх. Усэ тхыль цыклоу «Роз пльыжъ» зыфиорэмкэ итвортческэ лъагъо тэхъагъ. Аш къыкэлтыкыягъу прозэм иль усэхэр зидэт сборникэу «Гум итхыпхъэхэр» зыфиорэр. Гээшэрэ шульэгъоу псэ зыптыр зээлээ зыыгъым зэрильэккэ фэхтагъ. Шу умыльэгъоу е уамыльэгъоу ушынэйр зыфэдэри, шульэгъу тамэй цыифы зэрильтиэри ахэм къащихуагъ. 2010-рэ ильэсным Хъакъунэ-Хъуажъ Заремэ ияшнэрэ тхыль «Шульэгъум ихъорхэр» къыдэкъыгъ. Аш лирическэ усэхэр, баснэхэр ыкы поэмэр къидэхъагъэх.

Уцыифмэ, щынэгъэм угу тоу юу ўущихыни мэхъанэ илэба?

Сэмэркъэу жанрэмкэ зигъази рассказ кіекіхэр зидэт тхыльтири «Тызэрэшэу тыжъугъэш» ышхъээ 2014-рэ ильэсным къи-хиутигъ. Цыфхэми ар лъэшэу ягуал ыгъотыгъ. Уциу тыси зимиэ цыиф жъугъэхэу ібжъэльбажъеккэ щынэкіэ-псэукъэм хэгъэнагъэхэмкэ Заремэ исэмэркъэу рассказхэр голэх техыгъугъэх, лъэшэу агу ыштагъэх. Ежъ тхакломи тхыльтири пэпчч итхэккэ амал-къуачи, игупшицы-шапхы нахь агъэптыгъ.

Дунэшхор зыфыщиэри, зыгъэнэфрэри сабийхэр ары. Заремэ игъашли ахэр хэпчынэу ѿтхэх. Үгүү, ылсэ ахэмкэ сидигъу гъэзагъеми, кіэлэ-цикъухэм апае усэхэр зидэт тхыльтири «Ныбджэхуу тызэрэшэхуу» къызыдэкъыгъэр 2016-рэ ильэсныр ары.

«Зибэ пшэрэм урыназ» зэр-палоу, ежъ авторми итвортческэ жыкъаш нахь зээзис ыкы къуачи хэль хъугъэ. Емыхырэхъышуу «Гур къэгүшүүл» зыфиорэр ия 6-рэ тхыльтири усэхэмрэ поэмэхэмрэ зидэтхэр къидигъэкъыгъ. Гум щызэххытэгъэ зэхашшэхэр зэхэгүүгүүкыгъэ нэрильэгъухэу, ыгу къыриорэм тэххэу, занкэ, нафэу, штоигъоу зымыгъэгүүсэ-фи, ылсэ пызгъэ, шыхъафитэу бгъэм къыдэкъырэ усабэ мыш дэбгэйтэшт. Я ХХI-рэ лъэшэгъум ёлтырэе адигэ бзылхыгъэ тхаклом ипоэтическэ гучэ макъэ зыфэдэ шыыпкъэр мыш къып-фыреотыкы. Ахэр уяджэнкэ псынкэх, гурыгъошх, гъэсэ-пэтхыдэккэ байх, чьэпхыгъэх.

Бэмышшэу Хъакъунэ-Хъуажъ Заремэ ия 7-рэ тхыльтири къидэкъыгъэм «Спсэ къэгүшүүл» зэрдэжагъэр. Мыш зэкэ автогъ

рим иамал-къуачи щигъэфедагъ. Лирическэ ыкы философскэ лъапсэ зилэ поэмэ 22-рэ къыдэхагъ. Тхаклом инэпльэгъу итых гъашэр, цыифы, лахылныгъэ-гупсэнэгъэр, тыш унэр, адигэ лъэпкъым ылсэ зэралпурэ кушшэр...

Щынэгъэм нэчанкэ хэплъэрэ уса-клом дунаим ишши, ибзаджи хэукъогъэнчэу щызэхедзы. Ежъ игукъен-гуклахэри, зэхшэе шончхэри гъэбылхыгъэ-ушъэфыгъэ афимышшэу занкэ къылонхэр фызшоокы, игушыи тещыныхъэрэп. Нитлум альгэгүрэм нахыбэж гумрэ псэмрэ зэхашэр. Клегъэтхы ушшиэнр тхъэгъо заклэу – фабэу, ышшоу — ренэу зэрэштыр, кіэлэгъу-нубжыкыгъум илпэри-жъэр зэрэупабжъэрэри. Тхаклом къыбургургэйло ушшиэнным итхагъомэ анахь лъаплэр псаунгъэ зэтэтир арэу зэрэштыр. Ар уилэмэ, узэрэбайр, узэрэшхъафитыр, шу-лъэгъу, тхъагъу узэрашымы-кэштыр Заремэ мы иусэ-поэмэ сатырхэм къащыриотыкыгъ. Усаклор псэкэ зынэмсүсирэ гори къызэрэмнэрэп ипроизведенихэм ахэольягъ. Сид фэдизэу гу пхэндхэм мы дунаир бээгүкэ зэрээзэлжэхырэг гухэким, дунэе нэфым илээлэгъэ уфэсакъэу, уедэхашшэу ухэтми лъагэу пэтынэр нахь тэрэзэу усаклом ельтыр.

Хэти, сиди шлоу ахэлтыр кийгээтхызэ (щынэгъэ зиэми фигъэгъоу), уцыифэу ушшиэнным игушуагъо, игупшицы иусэхэм ашыкъегъэтхы. Заремэ итхыгъэ сатырхэр пытэу къылпкоуцо, шыыпкъэм уфащэ.

Хъакъунэ Заремэ ытхыщтым, аш кулкы фиши-щтым афэсакъэу, зышхъамысъ-жъэу ыгушыи за-фэм, шуашшом, шыыпкъэм лъэхъу ыкы лъэкю, къегъоты псэ зыптыр.

Сидэу гушуагъуа
Ныр зэрэтилэр!
Бгъэгур къеушшэ
Изы гушиэ,
Тхъагъо Ѣылаклэр! –
Ныхэр тильласх,
Лъфыгъэр хашыкы
Ахэм апсэ.

(«Бзылхыгъэхэр», н.10)

Онджэк машлом иухумаклоу – ны, шыпху, шхъэгъусэ хъурэ бзылхыгъэхэм афэдэ къабзэх, унагъом ипкэу хульхыгъэхэм лътэнгъэу афа-шырэр усаклом егъэбагъо:

Тыда уигугъу
зыщамышлэр,
Хульхыгъэр? Узэрэсшлэр
Къыослон –
уилыгъэ шапхъэ
Зэрээхэхэу, сэгъатхъэ.
Уаххыагъ тиордыхъэм,
Урягуалэу къами, жъами,
Мэкъамэм укъыхжыкы,
Оред плаусыгъ гум къыкэу.
Къэблэжыгъ ар!

— Сылфэгушло,
Укъэгүзэ, Ѣылаклэр,
Уишиуанэ уешэсъжы.
Ныбжыкыгъэр

огъесэжых,

Лъгъэ шапхъэр амыукью,
Бзылхыгъэм
икэлэлэнэкъоу
Зыч-зыпчэгъоу дэлсэунхэу,
Иллынэу хъярир яунэ.
(п. «Хульхыгъэхэр», н.20)

Шульэгъур цыиф зэхшэе анахь пльыр гуапэхэм зэрэшынэ, аш ильэкл-къуачи зынэсирэ ыкы гунэкл-лэнэклэу нэбгырабэр къызэригъанэрэр икъоу усаклом къышшо поэмэу «Сыхъатэу хээль цыифы-пкъым» зыфиорэм.

Псэм уфэхъу къэлэмьир, сэры
Джарэу гъашшэу утысэрэм
Къыхжэнагъэр лэшэгъум,
Щими лъэшэу
тыгу зэфэгъу.
Тыфэлажъэ Ѣынэгъэм,
Тыфэлажъэ
шульэгъунагъэм,
Тиши тащыц къымыгъазэу,
Цыифыгухэм тызэдялазэ.
(«Цыифыгухэм тызэдялазэ»,
н. 7-рэ)

Шульэгъур ышызэ
ушхъагъу,
Улэгъокы ушъагъэу.
Шульэгъуу
тызыгъэшшыгъэр! —
Тезэшыгъ инэшшошыгъэ,
Сэц фэдэу
тхъаш ыгъэшшыгъэр,
Гур, осэло, зыдемыгъэхых,
Къыхэфэ
тхъагъэпцыгъэр,
Уфэсакъэ
бгъэм Ѣыллугъэ
А шульэгъуу
къыпщыхъу.
Елль, чинэрэр зэрэбэм,
Зэрэнэкъых гүхэр ибэу.

Зы тхыгъэ цыкыкэ тхаклом итхылтыкыу мазэхэр, мафэхэр зытыригъэдэдэгъэр зыфэдэр къэлэгъэнчэу къэлэгъэнчэу. Ау сыгукэ сшоигъуагъ тхэклюсэко гу зэлхыгъэу, нэчанкэ гуфальтэу, мышшыжъэу Ѣынэгъэм халпээрэм гъээзеджэхэр, итхакэ, итвортчествэ нахь апблагъэ шүсшымэ.

Хъакъунэ-Хъуажъ Заремэ иакыл-гупшицы бэдэд зыыгъэу иуцорэр: Ѣынэгъэр зэришээр, зэрильтээр, цыфым фэдэкъабзэу, пкъыгъохэми гүи, шуу зэрэлэр; аш иусэ зафэ-

Щынэгъэм нэчанкэ хэплъэрэ усаклом дунаим ишши, ибзаджи хэукъогъэнчэу Ѣызэхедзы.

хэмкэ а зэкэ пшошь егъэху, джарэу фэшьыпкъ Тхъэм къыххилхъэгъэ зэчим, имафи, ичэши, игукъэгъу-шульэгъуу зыфэгъэзэгъэ гушиэ лъэш пытэм.

...Гушиээр, къэлэмьир, сэры
Джарэу гъашшэу утысэрэм
Къыхжэнагъэр лэшэгъум,
Щими лъэшэу
тыгу зэфэгъу.

Тыфэлажъэ Ѣынэгъэм,
Тыфэлажъэ
шульэгъунагъэм,
Тиши тащыц къымыгъазэу,
Цыифыгухэм тызэдялазэ.

Заремэ иусэ макъэ псынекъэчъ Ѣушашшэу фэд, узлэпешэ, уегъэдэло, уегъэгъушицы. Итвортческэ псынекъэчъ ныбжыи мичъэкъонэу, къэргъонэу, лъэшшинэу сиғэлъало!

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Адыгэ калэхэр

чанэу хэлэжьагъэх

Хабзэ зэрэхь угъэу, Шъачэ щыщ юнармейцэхэм Урысыем щыкюре юфтихъабзэу «Вахта памяти» зыфиорэм ялахьышу хашыхъэ. Нэмыц фашистхэр Краснодар краим зырафыжыгъэхэр ильэс 75-рэ зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ митингэу Краснодар щыкюагъэм Шъачэ исатыу-технологическэ техникум икъутамэу Псышыупэ дэтым Ѣеджэхэрэм ашыщхэр хэлэжьагъэх, ахэм якъэлэ гупсэ ибыракь аыгыгъ.

Псышыупэ дэт техникумым ипащэ Геннадий Писоцкэм къызэриуагъэмкэ, яеджапэ чэс юнармейцэ 20-р агу къа-зэрариорэм тетэу нэбгырэ мин 200 фэдиз зыхэлжьэрэ къе-лэцыкы-ныбжыкэ обществен-на движением хэхьагъэх. Къе-югъэн фае дзэклол шуашэр зыщызыльэ зышоигъо постэури а движением зэрамыштэрэр. Дэгъо еджэхэрэр, 19дэбэшино зыхэлжьэр, еджапэ щыз-рахьэрэ юфтихъабзэхэм чанэу ахэлжьэхэрэр ары ныиэп аш хагъахьэхэрэр.

— Дээ-патриотическэ клубэу «Юнармеец Кубани» зыфиорэм обороннэ, дээ, патриотическэ юфтихъабзэхэмкэ пэрт-ныгъэ зыгыгыр ильэсийн ху-гъэ,— къелүатэ Шъачэ исатыу-технологическэ техникум икъутамэу Псышыупэ дэтым исту-дент отряд ипащэу Валерия Заевам.— Лыхъужхэям ясау-гъэтэу Псышыупэ дэтым дэжь бэрэ тыщызэлокэ, типоселкэ ичыпэ лъэгъупхъэхэм язэт-гъэпсихан епхыгъэ юфтихъ-бзэхэм, спорт зэнэкъохухэм чанэу тахэлажь. Нэмыкхэмкэ щысэтхыхыпэу тыщыту тшоигъу.

Ныбжыкэхэм дээ-патриотич-скэ пүнгэгъэ тэрээс ягъэгъ-тэгээхэм тэгээпсихъэгъэ юфтихъабзэхэу мазэм къыкюц мыйгъэ зэрхьагъэхэм зэрэш-такуагъэхэм пае Псышыупэ щыщ юнармейцэхэм Шъачэ ипащэ икубок къафагъэшьошагь.

Урысые юфтихъабзэу «Вахта памяти» зыфиорэр бэмшэу Краснодар щызэхашагь. Текло-

ныгъэм ия 30-рэ ильэс юцэкэ агъэпсигъэ парким щыкюогъэ митингым патриотическэ клуб-хэм ахэтхэр, общественне организациехэм, объединение-хэм ялъыкхэр, юнармейцэхэр, Хэгъэгу зэошхом иветеранхэу Краснодар краим имуниципаль-на образованиехэм къарыкы-гъэхэр хэлэжьагъэх.

— Шъачэ иадминистрации и Гъэорышланы ныбжыкэхэм адьизэрахьашт политикэр къыхэзыхырэмэ ныбжыкэхэм дээ-патриотическэ пүнгэгъэ тэрээс ягъэгъотыгъэхэм, дээ къулыкүм ахэр фэгъэсэгъэнхэм афэгъэзээгъэ Гутчэмэр ары ти-юнармейцэхэм ашыщхуу бир-ракхьэр зыгыгыхэр зыгъэнэ-фагъэхэр, — хигъэунэфыкыгъ Геннадий Писоцкэм. — Мын-кэ лъэныкю постэури къыдальытагь.

Дээ-патриотическэ клубым ипащэу, техникумым щезыгъад-жэхэу Давид Леоновым игу-сэу Краснодар щылагъэхэр студент анах дэгъухэр ары. Ахэр — Валерия Заева, Семен Митрофанов, Ушхъо Салим, Шыякъ Рустам, Шхъабэ Юр, Ушхъо Мэдин. Бирракь зыхын-нэу агъэнэфагъэхэр дэгъо юфтихъабзэхэр, клубым иофшэн чанэу хэлажьэхэрэр, вете-ран-фронтовикхэу фашистхэм лыхъужхэу язэуагъэхэм къат-къыжыгъэхэр ары.

Юфтихъабзэу «Вахта памяти» зыфиорэм хэлажьэхэрэм Пшы-зэ шольыр шхъафит зы-шыжыгъэ дзэклолхэм ясаугьэт къэгъагъэхэр кэлтийральхъагъэх.

ямуниципальнэ образование-хэм, юнармейскэ отрядхэм ябыракхэр аыгъэу зэхэхтэу Краснодар ипарк къырыкыагъэх.

— Шъачэ ибыракь зыгыгъэгъэ тистудентхэу Псышыупэ Ѣеджэхэрэр анэгү гушор къы-къихэу, Хэгъэгу зэошхом хэлэ-жьагъэхэм зэрарыгушохэрэр къахэшэу Теклонигъэм ия 30-рэ ильэс юцэкэ агъэпсигъэ пар-

кым къырыкыагъэх.— Юнар-мейцэхэр дзэклол шхынкэ ахъялагъэх, Хэгъэгу зэошхом ильэхъан агъэфедэштэгъэ то-пым дэжь ахэм сурэтхэр щы-зытырагъэхыгъэх. Нэмыкхэ отрядхэм ахэт ялэгъухэм нэуасэ зафашынэу, экспедициехэм ялэхъан экспонатэу къагъо-тгъэхэм атегуцынэу амал ялагь. Зэошхохэр зыщыкыгъэ

тичыпэхэм ашылэнхэу, лы-хъужхэям ясаугьэтхэм анаэ атырагъэтинэу студентхэм ра-хуухьагь. «Вахта памяти» зы-фиорэм юфтихъабзэм хэлэжь-эхэм ямурад Пшызэ шольыр ичыпэхъэу Хэгъэгу зэошхом ильэхъан пхашэу зыщызэу-гъэхэм афэгъэхыгъэ экскурсионэ маршрутхэр зэхашэнэу.

НЫБЭ Анзор.

АР-м ипрокуратурэ къеты

Сыхъат 240-рэ

тыралъхъагь

Мыекъопэ къэлэ хыкумыр джырэблагъэ Адыгэим икъэлэ шхъаэ щыпсэурэ хульфыгъэм иоф хэлжьагь. Хыкумыр иэх-хэсигъ юфтихъабзэхэмкэ, иунэе фэтэрэу бэджэндэу ытыр-рэм видеокамэрэ щигъэуцугъэу аш щыпсэухэрэм алтыплэйу блэкыгъэ 2017-рэ ильэсийн къаубытыгъ. Цыфхэм яшэ хэ-мьльэу яфтихъагъэхэр зериу-къуагъэхэм къыхэкэу хыкумыр прокурорым иеплэйкэ дыри-гъэштагь ыкыи сыхъат 240-рэ шлол имылэу иоф ышлэнэу ты-рилхъагь. Хыкумыр рихъухы-гъэм къучай иэ хуугъэ.

Бэджэшгэгъи- тум апай

Мыекъупэ щыпсэурэ хуль-фыгъэм бэджэшгэгъиту эр-рихъагъэу аш иоф хыкумыр джырэблагъэ зэхифыгъ. Икъигъэ 2017-рэ ильэсийн итыгъэгъээ

мазэ ар рулым ешъуагъэу къэ-рысэу ГИБДД-м инспекторхэм къаубытыгъ. Нахынкэ аш фэд къыхэкыгъэу щытыгъ. Ахэм ямызакью, а ильэс дэдэм ионыгъо мазэ инэуасэ горэм иунэ ихы аш имобильнэ телефон къытагыгъ. Хыкумыр прокурорым дыригъэштагь ыкыи нахынкэ тиралъхъэгъэгъэ шэлдэгъэхыжыр джыр эзримы-ухыгъэри къайдилтыгъэ, иль-ситурэ мэзитурэ хэлжьагь, автотранспортным ируль къэрсынэу фитынгъээр ильэ-сиш піалъягъэхэр кэлтийральхъагъэх.

Зээгъыныгъэхэм- кэ законыр аукъуагь

Бюджетым ыкыи товархэм ящэфын, иофшэнпэ чыгыпэхэм ятын, фэло-фашихэм ягъэц-кээн альэнхыкъокэ зээгъыныгъэхэм ясистемэ афэгъэхыгъээ законхэр гэцэлгэагъэхэрэр Мыекъупэ ипрокуратурэ

иуплэкгүй. Аш АР-м икъэра-лыгъо бюджет учреждениеу «Мыекъопэ психоневрологи-ческэ дом-интернатын» зээз-тывыгъэ зэфэшхъафитфыимкээ коныр щаукъуагъэу ыгъэунэ-фыгъ. Аш имызакью, ыпкэ хэмийлэу социалнэ фэло-фа-шэхэр фагъэцэхнэу фитыныгъэ зиэ нэбгыритумэ мы уч-реждением афигъэцакэрэм пае ыпкэ къаихыштыгъ. Интерна-тый ипащэ хэуукъоныгъэхэр охьтэ благъэм дигъээзжынхэу къызынорэ тхылтыр проку-ратурэм зэхигъэуцагь ыкыи 1-э-къигъэхьагь.

Имыахъщ ыштагь

Мыекъупэ щыпсэоу ильэс 30 зыныгъж хульфыгъэм бээ-джэшгэагъэ зэрэзэрихъагъэм ыпкэ къыкыкэ уголовнэ иоф къызэхуагъыгъэнхэм къалэм ипрокуратурэ дыригъэштагь. След-ствием зэригъэунэфыгъэмкээ, мы хульфыгъэм чыгыпэ ор-

ганизациехэм ашыц юф щишэ-зэ, цыфхэм товарэу ашэфы-гъэм ыуасэу къыратыгъэ сомэ мин 250-м ехъурэр ежь къыз-фигъэфедагь. Джы аш иоф хыкумыр хэлжьэшт, ильэсихым нэсэу хялс тиралъхъанэ УФ-м и Уголовнэ кодекс къышыдэлтыгъагь.

Псэуплэхэмкэ фитынгъэхэр

Псэуплэхэмкэ коммуналнэ хызы-метым ылъэнхыкъэ фитын-гъэхэр гэцэлгэагъэ зэрэхъухэ-рэри Мыекъупэ ипрокуратурэ ыуплэкгүй. Аш зэригъэунэфы-гъэмкээ, къалэм иурамэу Пионерскэм фэтэрбэу зэхэт унэхэу тетхэм ашыц агъэлжэхы-щтхэм ясписке хагъэуцагь. Мыекъопэ къэлэ администрациием ипащэ 2017-рэ ильэсийн ишынхэу мазэ и 17-м уна-шьоу ышынгъэмкээ, а унэ дэдэр жы хуугъэу, зэхэоным нэсын-гъэу, үлхыжын фаяхэм ахалтыгъагь. Унэр агъэлжэхыщтхэм

зэрхагъэуцагъэм къыхэкэу зэрхагъэлжыщтм ыпкэ аш чысхэм къаихыштыгъ. Прокуратурэм законыр аш тетэу үкүагъэ зэрэхъугъэм къалэм ипащэ щигъэгъозагь, ар къыз-шиорэ тхылтыр лэклагъэхьагь.

Сомэ миллион фэдиз

Мыекъопэ къэлэ прокура-турэм улпэлкунхэу зэхица-гъэм яшыагъэкэ, мэкъумэц хызымэтымкээ Адыгэ на-учнэ-шэтэктэко институтын иофы-шэхэм сомэ мин 940-рэ къа-ратыжыгъ. Ар мы учрежде-нием юф щызыншэхэрэ нэбгы-рихымэ аратын фээ лэжьапкээ чыфуу ательгэгъэр ары. Аш зимиасагъэ хэлъым дисципли-нарен пшьэдэгъиж ыхыгъ. Аш имызакью, административнэ пшьэдэгъиж зэрихыщтм фэ-гъэхыгъэ юф АР-м юфшэнхы-мкэ и Къэралыгъо инспекции къызэуихыгъ ыкыи хыкумыр лэклагъэхьагь.

Гъесэногъэ-Пуныгъэр

МэфэкI зэфэхьысыжъэр

Урысые Федерацием и Президентэу В. В. Путиним и Унашьокэ 2018-рэ ильэсир волонтерхэм я Ильэсэу агъэнэфагъ. Ащ ихьатыркэ, зэрэкъэралыгъошко шүүшэ 1офтшэнэм зырагъэушомбъо фежъагъэх.

Красногвардейскэ район администрacionем ипащэу Осмэн Альберт мышкэ планым изэхэгъэуцони, иштэни 1офт даригъэшлагъ, зэкэми мэкьюогъум къышыублаагъэу ащ игъецкэлэн рагъэхъягъ. 1офтгъом хэлэхъэр нэбгырэ пэпч яхь ыгуулэ шүүшэ 1офт къыхихыщтэй фит. Ахэр бэ мэхъу: щылэнгъэм дэгъо хэлэхъянэр; ишуагъэ цыфхэм аригткыныр, щылкыи ини зэрэфэлэхкэй 1офтшэгъу афэхъувъянэр. Волонтер купхэр 1офтгъо пчагъэхэм ахэлэхъэштэй: акциехэм, фо-румхэм, слетхэм, районымкэ экологическе 1офтхъабзэхэм, шылхъафхэм, патриотическэ зэхахъэхэм.

Районым къигъэлэгъогъэ 1офтхъохэм ялытыгъэу Улэпэ еджарапэми волонтерхэм якуп щызэхашагъ. Нэбгыри 116-рэхъуре купеу «Зэкъошныгъ» зыцэм идеизир: «Тызэктомэ, тылтэш». Мыхэм ашыщэу нахь шүүшэгъабэ зиэ нэбгыри 10-р – отрядыр улэпэ «Зэкъошныгъэм» иштихъу фэбэнэнэр, 1офтгъохэм ахэлэхъянэр щыт.

Агъецкэлэгъе лъэнэхъохэмии ягуу къэтшын: Хэгъэгү зэшохом иветеранэу И. Г. Громовын фэгушуагъэх; мэфэкыим-

кэ зэнэхъою «Щэрэх щыненгъонч» зыфиорэм ящэнэрэ чыпилэр районымкэ къышыдаагъэх. Район слетэу къутырэу Садовэм щылагъэм хэлэхъягъэх, урамхэр щагъэхъэзагъэх. «2018-мкэ волонтерым иэмблэм иэскиз анахь дэгъу» зыфиорэ зэнэхъою апэрэ чыпилэр къышыдаагъэх. Мы волонтер 1офтгъор зыпшэ ильштээр 2017-рэ ильэсэм къышыгъэхъягъэу Улэпэ гурты еджарапэм ивожатэ шхъяаэу Куржь Марин ары. Ар чанэу еджа-клохэм ахэтэу, зыльищэхэзэ гухэлхэм адигъэлэхъягъэх; чылэ клоцым игъекъэбзэнкэ 1офтшко ашлагъ.

Волонтер отрядын хэтхэм алаа щыгын-шуашхэхэр къоджэ зыгъэорышэхъяпэм имыльку къыхахи (сомэ мини 8) – футболжэхэр, пэло щылкыухэр зэдештэу афащэфыгъэх. Милькукэ 1офтшэгъу къафхъуягъэх къоджэ еджарапэр 1988-рэ ильэсэм къэзыухыгъэхэр. Ахэм ахьщэр лъэнэхъуитлукэ гошигъэу агъэфедэн альэкыныу къоджэ зыгъэорышэхъяпэм ипащэ къиралогъагъ: «Адыгабзэ. Хабзэ» ыкы «Дэгъу дэдэу еджахъэр» зыфиохъэр.

Ахжырэ одыдхынэм имэ-

фэки Улапэ дахэу щылкыагъ. Еджарапэр 1офтшэгъу зылухыгъагъ, хъаклэхэри бэу къэхъогъагъэх. Красногвардейскэ районым инароднэ депутатхэм я Совет итхаматэу А. В. Выставкинэр, чыпилэ зыгъэорышэхъяпэм имыщэу Т. И. Гъубжэхъор, кэлэегъаджэхэр, еджа-клохэр. Ильштээр еджехъур зэраахыгъэм мэфэкыим зезыщэхъэр къытегущыагъэх ыкы «Жъоғъо пчэ-

апэдэдэ къырагъэблэгъагъэх: Гъунэхъэко Ларэр, Гъубжэхъо Миланэ, Шыкъултыр Рустам, Кинеч Даринэ. Мыхэр республикэм щылкыгъэ олимпиадэхэм теклонигъэр къащыдэзыхыгъэхэр арых. Щылху тхыльхэмэр ахьщэ шуухафтынхэмэр аратыгъэх.

Ахэм ауж итыгъэх «тфы» заклекэ еджахъэхъу, теклонигъэхъэр муниципальнэ олим-

гъэх: зэлукэгъуяхэр, зэнэхъохэр афызэхашэнхэу, районым имызакъо, гынэгъу районхэм зэпхыныгъэ адьряленэр, яшаматистхэми алыкленхэу зэршоигъор къауягъ. Районым ит еджарапэхэм тыди шахматымкэ кружокхэр къащызэлухыгъэнхэр, ягульытэ, яакыыл, яшыгъэхъоным ыкыи яцыф зэхэшыкы-зэхэтыкэ зыкынэтын афэш ныбжыкэхэр нахь пасэу джэгукээм фэгъэсэгъэнхэр ишыкылагъэу альятаагъ. Нэмыкэу къэлпон хъумэ, Красногвардейскэ районым шахматымкэ ифедерации 1офтшэн нахь ыгъэлэшынэр, 1офтгъо къэуцгъэмэ язэшшохын район администрacionем ныбжыкэ по-литикэмэр спортымрэхэ иотдел лылгэлэнэр Осмэн Альберт афигъэптигъ. Зэршоигъом тетэу, район пашэм ишэхэлээ, ыүжкэ шахматымкэ кружокхэр къащызэлухыгъагъ. Джы шахмат пыснкэлэмкэ Улапэ зэнэхъохэр щылкыагъэх. Пэртнэгъэр аш къащыдэзыхыгъэхэр: Нэгъой Дарин (я 3-рэ класс), Куфэнэ Арсен (я 2-рэ класс), Идугин Владислав (я 4-рэ класс), Хъатко Султан (я 4-рэ класс). Ахэри апэрэу «Жъоғъо пчэгум» къырагъэблэгъагъэх.

ПЧЫЛКЭНЭ Май.
Улап.

Гандбол

Францием клошт

Урысыем гандболымкэ ибзыльфыгъэ хэшьыпкыгъэ командэ Европэм икэлэх зэнэхъою хэлэхъэным ифитыныгъэ къыдихыгъ.

Пэшорыгъэш зэлукэгъуяхэр тихэшыпкыгъэ командэ илагъэхэр къэралыгъ эзфэшхъафхэм ашылкыагъэх. Австриемэ Урысыемэ язэлукэгъо Астрахань щызэхашагъэм кэлхэхэу фэхъугъэм ти-гэшгүшагъ. Тиешлаклохэм 26:25-у текло-

адэ джэгунхэм дышшэ медалыр къащихыгъ, ар къэлэпчьеутэу ешээ. Урысыем Австрием зэрэтеклуагъэм В. Калининам илахьишу хэль. Мыекуапэ щыщ пшашшээр илэпэлэсэнгъэкэ къащихыгъ, 1эгуаор бэрэ къызэклидэжыгъ.

Тиешлаклоу Анна Вяжиревам гъогоч 12 Австрием ихшыпкыгъэ командэ икъэлапчье 1эгуаор дидзагъ. Урысыем ихшыпкыгъэ командэ итренер шхъяаи Е. Трефиловыр «АГУ-Адыифым» итренерэу зэрэштыгъэри къыхэтэгъэцы. Тихэшьыпкыгъэ командэ игъэхъягъэхэм ахигъэхъонэр фэтэо.

САХЬИДЭКЬО
Нурбай.

Сурэтым итыр: Мыекуапэ щылкыи
Виктория Калининар.

Къэзэкъ культурэм ифестиваль

ЯшЛушЛагъэкъ щыІэныгъэр агъэдахэ

Къэзэкъ культурэм ия XXVII-рэ фестиваль мэкъуогъум и 2 — 3-м Мыекъопэ районым ипсэуплэу Тульскэм щыкъуагъ. Урысыем ишъольыри 7-мэ къарыкыгъэ творческэ купхэр зэнэкъо��уగъэх.

Культурэм и Унэшху Тульскэм дэтым ыпашхъэ фестивалыр игъэкотыгъэу къышызэуахыгъ, Адыгэ Республикаим культурэмкэ иминистру Аулье Юрэ зэхахъэм хэлажьэхэрэм ти Лышхъэу Күмпил Мурат ыцлэкэ къафэгушуагъ. Лъэпкэ зэфыщтыкъэхэр гъэлтэгъэнхэм, мамыр посуклэр нахь дахэ шыгъэнэм, шэн-хабзэхэм языкеъэлтэйжын афэгъэхыгъэ фестивалым хэлажьэхэрэм гъэхъагъэхэр ашынэу афиуагъ.

Мыекъуапэ икъэзэкъхэм япашэу, зэхэшкэо купым хэтэу Александр Даниловым, нэмыххэу къэгущылагъэхэм фестивалым хэхъоныгъэу ышыхъэрэ къалота-

гъаз. Осэшл купым ипащэу Наталья Уваровар, тхамэтагъор аш дызезихъэрэ Виктория Захарченкэр, Аулье Юрэ, Александр Даниловыр, нэмыххэри пресс-зэлкэм къышыгущылагъэх, Лэужхэм

язэпхыныгъэхэр нахьышу ашынэм зэрэгтильхэм, искусствэм ишуагъэкъ къэзэкъхэм яшэжь зыкъызэриэтийрэм яеплыкъэхэр къаралолагъэх.

Мамырэу мэбыбатэх

Фестивалым икъызэуухыгъю лъэпкэ шуашэхэр зыщыгъ къэлэцыкъухэр пчэгум къихъехи, Урысые Федерациемэ Адыгэ Республикаим якъэралыгъо биракъхэр шар гъэпщыгъэхэм апышлаагъэхэу ошьгу къаргъом ратлупыхъягъэх. Быракъхэр быбатэхээз, шъабэу къепщэрэ жыгъбээм зэкишхээз лъагэу заати, нэплэгъум икъыгъэх.

Карелием, Темир Осетилем — Аланием, нэмыххэм къарыкыгъэхэм а уахтэм талъыпльагъ. Нэгушлох, альгъурэр ашлэгъешэгъон. Лъэпкэ 100-м нахьыбэ зыщыпсэурэ Адыгэ Республикаим мамыр щылакъэр зэрэшыптыэм гъэгушхох.

Лъапсэр агъэпытэ

Къэзэкъхэм япатриотическэ пүнгэгъе уахтэм диштэу зэхэшгъэнэм ехыллэгъэ Иэнэ хураар тхылъеджаплэм щызэхашагъ. Нэрильэгъу Иепылэгъухэм уагъэ-

искусствэм ишуагъэкъ Адыгэир, Краснодар краир, Урысыем имынзакъоу, дунаим шуукэ щашхээ зэрхуугъэхэм А. Шъяупцэкъом иеплыкъэхэр къаралолагъэх.

Лъэпкэ культурэм хэхъоныгъэхэр ышынхэмкэ еджаплэхэм, ны-тихэм, общественне движениехэм ямэхъанэ зыкъызэриэтийрэм Адыгэим щыпсэухэрэ къэндзалхэм якупэу «Дуслыкым» ипащэу Алям Ильясовыр къите-гущылагъ. Фестивалым икъызэуухыгъо ар урысызэкъэ, къэндзалыбээкъэ, адыгабзэкъэ, къэзэкъхэм ягушылакъэ фэдэу къызэрэгущылагъэхэр, фестивалым зэрэфгушуагъэр бэмэ ашлэгъэшэгъоныгъ.

Орэдхэр, Іэпэшысэхэр...

Зыныбжь икугъэхэр зыхэхэр ансамблэ 56-рэ хууцтыгъэх, къэлэцыкъухэм якупхэр 10-м къехъууцтыгъэх. Лъэпкэ шэжжым, Хэгъэгу зэошхом иильсхэм, къэзэкъ культурэм, нэмыххэм яхыллэгъэ орэдхэр фестивалым дахэу щылгъэх. Куп пэпчь орэдитту къыуагъ. Нэбгыре зырэхэр шъхъафэу фестивалым хэлэжжагъэх.

Карелием къыкыгъэ ныбжыкъэхэм ящэнэрэ члэпилэр къыдахыгъ. Яныдэльфыбзэкъэ орэдхэр агъэжынчыгъэх. Темир Осетилем — Аланием иорэдьлохэм адыгэхэм яжыуухэр агъэфедэхээз, мэкъамэхэр агъэжынчыгъэх.

Мыекъуапэ «Къэзэкъ орэд» зыфилорэ купэу щызэхашагъэр ильэс къэс фестивалым чанэу хэлажъэ. Пащэу Валентина Медведевар, орэдьлохэу Ирина Кругловамэр Галия Ульмасовамэрэ зэралытэрэмкэ, пэсэрэ

Зэхэзыщагъэр ыкъи къыдэзыгъэхэр:

Адыгэ Республикаим лъэпкэ Иофхэмкэ, Икъыб къэралхэм ачыпсэурэ тильэпкэгъухэм адьряиэ зэпхынгъэхэмкэ ыкъи къэбар жууцэе иамалхэмкэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшиэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, Редакцием авторхэм къайхырэ А4-кэ заджэхэрэ тхвапхэу зипчагъэхээ 5-м емыххуэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтыр 12-м нахь цыкунзу щытэп. Мы шапхъэхэм адимиштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкігъэхэйхых.

Зыщаушхъятыгъэр: Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телефон-хэмкэ ыкъи зэлтын Икъыб амалхэмкэ и Министрствэ и Темир-Кавказ чыпил гээорышап, зэраушхъятыгъэхэу номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушхъятырээр ОOO-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкъемкни пчагъэр 4673 Индексхэр 52161 52162 Зак. 1077

Хэутынум узьчи-кэтхэнэу Ѣыт уахтэр Сыхытэр 18.00 Зыщаушхъятырэхэу уахтэр Сыхытэр 18.00

ЕМТЫЛПН Нурбий.
Сурэтхэм артыхэр фестивалым къыщытырахыгъэх.

Редактор шъхъаїм игуадзэр **Мэшлэкъо С. А.**

Пшъэдэкъижь зыхырэ секретарыр **Жакімъко А. З.**